mETL dokumentáció

Alapok

Az mETL egy olyan **ETL eszköz**, amely kifejezetten a CEU számára szükséges választási adatok adatok betöltésére jött létre. Természetesen a program ennél sokkal általánosabb körű, gyakorlatilag bármilyen adat betöltésre alkalmazható. A program fejlesztése **Python**ban történt, az optimális memóriahasználat maximális figyelembevételével a **Brewery** eszköz képességeinek felmérést követően.

Képességek

Leggyakoribb fájlformátumokra biztosít a program aktuális verziója támogatást **migrációk és migrációs csomagok** kezelésével. Ezek a következőek típusonként.

Forrás típusok:

- CSV, TSV, XLS, Google SpreadSheet, Fix szélességű fájl
- PostgreSQL, MySQL, Oracle, SQLite, Microsoft SQL Server
- JSON, XML, YAML

Cél típusok:

- CSV, TSV, XLS fájl folytatással is
- Fix szélességű fájl
- PostgreSQL, MySQL, Oracle, SQLite, Microsoft SQL Server módosítás céllal is
- JSON, XML, YAML

Fejlesztés folyamán igyekeztünk a leggyakoribb transzformációs lépésekkel, programszerkezetekkel, és manipulációs lépésekkel is ellátni a teljes feldolgozási folyamatot. Ennek fényében a program a következő transzformációkkal rendelkezik alapértelmezetten:

- Add: Hozzáad egy tetszőleges számot egy értékhez.
- Clean: Eltávolítja a különféle írásjeleket. (pont, vessző, stb.)
- ConvertType: Módosítja a mező típusát egy másik típusra.
- Homogenize: Az ékezetes karaktereket ékezet nélküliekre alakítja. (NFKD formátum)
- LowerCase: Kisbetűssé alakítás.
- Map: Kicserél mező értékeket, más értékre.
- RemoveWordsBySource: Egy másik forrás állományt felhasználva eltávolít szavakat.
- ReplaceByRegexp: Reguláris kifejezés alapján cserét hajt végre.
- ReplaceWordsBySource: Egy másik forrás állományt felhasználva lecserél szavakat.
- Set: Érték beállítást végez.
- Split: Szóközök mentén elválasztja a szavakat és a megadott intervallumot hagyja meg.

- Stem: Szótőre hozás.
- Strip: Eltávolítja az érték elején és végén levő felesleges szóközöket vagy egyéb karaktereket.
- Sub: Kivon egy számot egy értékből.
- Title: Minden szót nagy kezdőbetűssé alakít.
- UpperCase: Nagybetűssé alakítás.

Manupulációk esetében három csoportot különböztetünk meg:

1. Modifier

Módosítók azok az objektumok, amelyek egy teljes sort (rekordot) kapnak, és mindig egy teljes sorral térnek vissza. Azonban a folyamataik során érték módosításokat végeznek a különböző mezők összefüggő értékeinek felhasználásával.

- **Set**: Érték beállítást végez fix érték séma, függvény, vagy másik forrás felhasználásával.
- TransformField: Hagyományos mező szintű transzformáció hívható általa a manipulációs lépés során.

2. Filter

Szűrést végeznek elsősorban. Olyankor használatosak, amikor a korábbi lépésekben transzformációk segítségével megtisztított értékeket szeretnénk kiértékelni és eldobni, ha a rekordot hiányosnak, vagy nem megfelelőnek ítéljük meg.

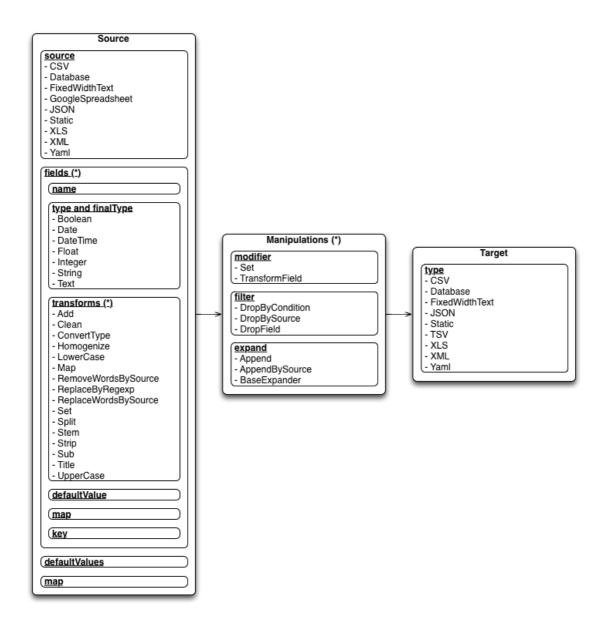
- DropByCondition: Feltétel alapján dönthető el a rekord sorsa.
- DropBySource: Másik forrás állományban történő szereplés dönt a rekord sorsáról.
- DropField: Rekord számot ugyan nem csökkent, de mezők törölhetőek a segítségével.

3. Expand

Bővítésre használjuk, ha további értékeket szeretnénk a jelenlegi forrás után helyezni.

- Append: Mostanival teljesen megegyező forrásállomány beszúrása a folyamatba az aktuális után.
- AppendBySource: Másik forrás állomány tartalma szúrható az eredeti forrás után.
- **BaseExpander**: Kiterjesztésre használható osztály, elsődleges feladata olyan esetben van, ahol egy rekordot többszöröznénk meg.
- ListExpander: Lista típusú elemet bont értékei alapján külön sorokba.

Komponens ábra

Telepítés

Hagyományos Python csomagként a telepítést legegyszerűbben a következő parancs kiadásával tehetjük meg a mETL könyvtárában állva: python setup.py install

Csomagot ezt követően az alábbi paranccsal tesztelhetjük: python setup.py test

Következő függőségekkel rendelkezik: xlrd, gdata, demjson, pyyaml, sqlalchemy, xlwt, tarr, nltk, xlutils

Mac OSX

Telepítés előtt a következő csomagok feltételére lesz szükség, mely a következő:

- XCode telepítése
- XCode "Command Line Tools" telepítése

Macports telepítése

Ezt követően minden csomag megfelelően feltelepítésre kerül.

Linux

Telepítés előtt a python-setuptools meglétét ellenőrizni kell, illetve hiányzása esetén apt-get install -al telepíteni.

Windows

Csomagok nagy része probléma nélkül feltelepül a számítógépre, azonban a folyamat előtt pár csomag meglétéről manuálisan kell gondoskodni.

• PyXML telepítése

Futtatás

Konzol scriptek gyűjteménye a program, amely emiatt bármilyen rendszerbe könnyen beépíthető, és akár cron script-ek segítségével időzíthető is.

Következő script-ekből áll a program:

1. metl [options] CONFIG.YML

Egy teljes folyamat indítható el a segítségével a paraméterül kapott YAML fájl alapján. A konfigurációban megadott folyamatokat a konfigurációs állománynak teljesen le kell írnia, input és output fájlok pontos útvonalával együtt.

- -t: Futtatás során migrációs állomány készítése az aktuális adatok állapotából.
- -m: Korábbi migrációs állomány átadása, amely az előző futtatott verzióé volt.
- -p: Mappa átadása, amit hozzá adunk a PATH változóhoz, hogy a YAML konfigurációban történő hivatkozás megvalósulhasson külső python állományra.
- -d: Debug mód, mindent kiír a stdout-ra.
- -1: Hány elemen történjen a feldolgozás. Nagyszerű lehetőség nagy fájlok tesztelésére kis rekordokon, amíg minden nem úgy működik, ahogy szeretnénk.
- -o: Hányadik elemtől kezdje a feldolgozást.
- -s: Ha a konfigurációs állomány nem tartalmazza a resource útvonalát, itt is megadható.

Migrációról és a -p kapcsolóról később lesz szó részletesebben.

2. metl-walk [options] BASECONFIG.YML FOLDER

Feladata a paraméterül kapott YAML fájl alkalmazása, minden paraméterül kapott mappában szereplő állományra nézve. A konfigurációnak ebben az esetben nem kell az input fájlok elérhetőségét tartalmazni, a script automatikusan elvégzi ezek behelyettesítését.

- m: Multiprocessing bekapcsolása több CPU-val rendelkező gépeken. A feldolgozandó állományok külön thread-ekbe kerülnek. Használata csak és kizárólag Database cél esetén szabad, mindenhol máshol problémákat okoz!
- -p: Mappa átadása, amit hozzá adunk a PATH változóhoz, hogy a YAML konfigurációban történő hivatkozás megvalósulhasson külső python állományra.
- -d: Debug mód, mindent kiír a stdout-ra.
- -1: Hány elemen történjen a feldolgozás. Nagyszerű lehetőség nagy fájlok tesztelésére kis rekordokon, amíg minden nem úgy működik, ahogy szeretnénk.
- -o: Hányadik elemtől kezdje a feldolgozást.

A -p kapcsolóról később lesz szó részletesebben.

3. metl-transform [options] CONFIG.YML FIELD VALUE

Feladata a YAML fájlban szereplő egyik mező transzformációs lépéseinek tesztelése. Paraméterül várja a mező megnevezését, és azt az értéket, amelyen a tesztelést végeznénk. A script ki fogja írni lépésről-lépésre a mező értékének alakulását.

- -p: Mappa átadása, amit hozzá adunk a PATH változóhoz, hogy a YAML konfigurációban történő hivatkozás megvalósulhasson külső python állományra.
- -d: Debug mód, mindent kiír a stdout-ra.

A -p kapcsolóról később lesz szó részletesebben.

4. metl-aggregate [options] CONFIG.YML FIELD

Feladata kigyűjteni a paraméterül átadott mező összes lehetséges értékét. Ezen értékek alapján utána már könnyen készíthető Map a rekordokhoz.

- -p: Mappa átadása, amit hozzá adunk a PATH változóhoz, hogy a YAML konfigurációban történő hivatkozás megvalósulhasson külső python állományra.
- -d: Debug mód, mindent kiír a stdout-ra.
- -1: Hány elemen történjen a feldolgozás. Nagyszerű lehetőség nagy fájlok tesztelésére kis rekordokon, amíg minden nem úgy működik, ahogy szeretnénk.
- -o: Hányadik elemtől kezdje a feldolgozást.
- -s: Ha a konfigurációs állomány nem tartalmazza a resource útvonalát, itt is megadható.

A -p kapcsolóról később lesz szó részletesebben.

5. metl-differences [options] CURRENT_MIGRATION LAST_MIGRATION

Feladata két különböző migráció összehasonlítása. Első paramétere a friss, és második paramétere a korábbi migráció. A script megmondja, mennyi elem került bele az újba, mennyi elem módosult, mennyi elem maradt változatlan, illetve került törlésre.

- -n: Konfigurációs állomány az új elemek kulcsainak kiírására.
- -m: Konfigurációs állomány a módosult elemek kulcsainak kiírására.
- -u: Konfigurációs állomány a módosulatlan elemek kulcsainak kiírására.
- -d: Konfigurációs állomány a törölt elemek kulcsainak kiírására.

Működés

Az eszköz egy **YAML fájlt használ konfigurációnak**, ami leírja a teljes végrehajtás útját, és az összes elvégzendő transzformációs lépést.

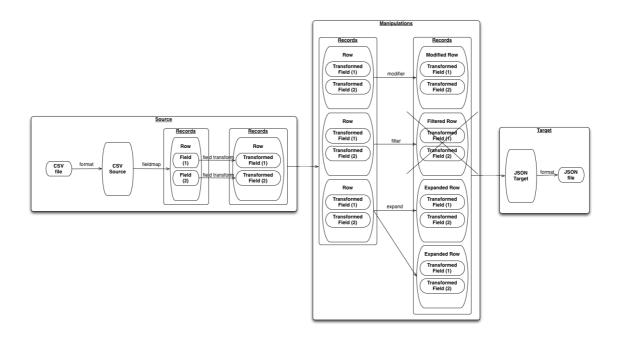
Rövid működése egy átlagos programnak a következőképpen néz ki:

- 1. A program beolvassa a megadott forrás állományt.
- 2. Soronként egy illesztés felhasználásával betölti megfelelő mezőkbe a sor értékeit.
- 3. Mezőkön egyesével hívódnak meg a tetszőleges bonyolultságú transzformációk.
- 4. Végleges, transzformációkon átjutott sor kerül az első manipulációhoz, ahol a további szűrések, módosítások már a teljes sor értékeire érvényben lehetnek. Minden manipuláció a következő manipulációs lépés számára adja át a már konvertált és feldolgozott sort.
- 5. Cél típushoz kerülés után, megtörténik a végleges sor kiíársa a megadott típusú állományba.

Nézzük meg a működés során használt összes komponenset részletesen, majd pedig nézzük meg a felsorolt lépésekből, hogyan tudunk konfigurációs YAML állományokat készíteni.

Az alábbi dokumentáció két témakört igyekszik lefedni, egyrészt definiálja, hogy a YAML konfigurációban hogyan tudjuk leírni a szükséges feladatokat, illetve egy rövid betekintést ad példákon keresztül a Python oldali kódba és legfontosabb metódusokba, hogy ha az alap eszköz funkció készlete kevésnek bizonyulna, hogyan tudunk gyorsan és egyszerűen kiegészítő feltételeket, módosítókat készíteni.

Működési ábra

YAML konfigurációs állomány

Minden mETL konfigurációs folyamat állománya a következő formában néz ki:

```
source:
    source: <forras_tipusa>
    ...

manipulations:
    - <manipulacios_lepesek_felsorolasa>
    ...

target:
    type: <target_tipusa>
    ...
```

Ebből a manipulációs lépések megadása nem kötelező, hiszen egyszerűbb folyamatok esetében nincs szükség rájuk. Az első érdekesség, hogy a konfigurációs állományok korlátlan szintig örköltethetőek, így nagyon hasonló kongfigurációs állományokat lehet ugyanabból az "absztakt" konfigurációból származtatni. Erre nézzük a következő példát.

Legyen a fájl neve base.yml:

```
source:
    fields:
        - name: ID
            type: Integer
            key: true
        - name: FORMATTED_NAME
            key: true
        - name: DISTRICT
            type: Integer
        - name: LATITUDE
            type: Float
        - name: LONGITUDE
            type: Float

target:
        type: Static
```

A következőé, pedig fromcsv.yml:

```
base: base.yml
source:
    source: CSV
    resource: input/forras.csv
map:
    ID: 0
    FORMATTED_NAME: 1
    DISTRICT: 2
    LATITUDE: 3
    LONGITUDE: 4
```

Utóbbi állomány az elsőből származott, és csak azt mondta meg hogy ha CSV állományból kell feldolgoznia az adatokat, akkor az állomány hol található, és mi az illesztés a mezőkre. Ha lenne egy TSV állományunk is, amely ugyanez a formátumú, csak az elválasztó jel a CSV hagyományos ,-vel szemben \t, akkor arra a következő konfiguráció adható:

```
base: fromcsv.yml
source:
    source: TSV
    resource: input/forras.tsv
```

Forrás (Source)

Minden folyamat egy forrás állománnyal kezdődik, ahonnan az adatokat beolvassuk. Típusok egyediek, saját beállításokkal rendelkezik. Források szerepe összetett, mivel a teljes ETL procedúrában bármilyen transzformáció, manipulációs lépés képes behívni további forrásokat a műveleteik elvégzésére, így helyes példányosításuk és illesztésük kritikus. Utóbbiról sokkal később. Az **összes forrás típus** esetén a következő adatokkal rendelkezhet:

- source: Forrás típusa
- fields: Mezők listája
- map: Mezők illesztése. Megadása nem kötelező, mezők szintjén is megadható.
- defaultValues: Alapértelmezett értékek mezőkhöz. Megadása nem kötelező, mezők szintjén is megadható.

Példa egy Static forrás YAML konfigurációjára:

```
source:
  source: Static
  sourceRecords:
    - [ 'El Agent', 'El Agent@metl-test-data.com', 2008, 2008 ]
    - [ 'Serious Electron', 'Serious Electron@metl-test-data.com', 2008,
2013 7
    - [ 'Brave Wizard', 'Brave Wizard@metl-test-data.com', 2008, 2008]
    - [ 'Forgotten Itchy Emperor', 'Forgotten Itchy Emperor@metl-test-
data.com', 2008, 2013 ]
    - [ 'The Moving Monkey', 'The Moving Monkey@metl-test-data.com', 2008,
    - [ 'Evil Ghostly Brigadier', 'Evil Ghostly Brigadier@metl-test-
data.com', 2008, 2013 ]
    - [ 'Strangely Oyster', 'Strangely Oyster@metl-test-data.com', 2008,
2008 ]
    - [ 'Anaconda Silver', 'Anaconda Silver@metl-test-data.com', 2006, 2008
    - [ 'Hawk Tough', 'Hawk Tough@metl-test-data.com', 2004, 2008 ]
    - [ 'The Disappointed Craw', 'The Disappointed Craw@metl-test-data.com',
2008, 2013 ]
    - [ 'The Raven', 'The Raven@metl-test-data.com', 1999, 2008 ]
    - [ 'Ruby Boomerang', 'Ruby Boomerang@metl-test-data.com', 2008, 2008 ]
    - [ 'Skunk Tough', 'Skunk Tough@metl-test-data.com', 2010, 2008 ]
    - [ 'The Nervous Forgotten Major', 'The Nervous Forgotten Major@metl-
test-data.com', 2008, 2013 ]
    - [ 'Bursting Furious Puppet', 'Bursting Furious Puppet@metl-test-
data.com', 2011, 2008 ]
    - [ 'Neptune Eagle', 'Neptune Eagle@metl-test-data.com', 2011, 2013 ]
    - [ 'The Skunk', 'The Skunk@metl-test-data.com', 2008, 2013 ]
    - [ 'Lone Demon', 'Lone Demon@metl-test-data.com', 2008, 2008 ]
    - [ 'The Skunk', 'The Skunk@metl-test-data.com', 1999, 2008 ]
    - [ 'Gamma Serious Spear', 'Gamma Serious Spear@metl-test-data.com',
2008, 2008 ]
    - [ 'Sleepy Dirty Sergeant', 'Sleepy Dirty Sergeant@metl-test-data.com',
2008, 2008 ]
    - [ 'Red Monkey', 'Red Monkey@metl-test-data.com', 2008, 2008 ]
    - [ 'Striking Tiger', 'Striking Tiger@metl-test-data.com', 2005, 2008 ]
    - [ 'Sliding Demon', 'Sliding Demon@metl-test-data.com', 2011, 2008 ]
```

```
- [ 'Lone Commander', 'Lone Commander@metl-test-data.com', 2008, 2013 ]
  - [ 'Dragon Insane', 'Dragon Insane@metl-test-data.com', 2013, 2013 ]
  - [ 'Demon Skilled', 'Demon Skilled@metl-test-data.com', 2011, 2004 ]
  - [ 'Vulture Lucky', 'Vulture Lucky@metl-test-data.com', 2003, 2008 ]
map:
  name: 0
  year: 2
defaultValues:
  name: 'Empty Name'
fields:
  - name: name
    type: String
    key: true
  - name: time
    type: Date
    finalType: String
    transforms:
      - transform: ConvertType
        fieldType: String
      - transform: ReplaceByRegexp
        regexp: '^([0-9]{4}-[0-9]{2})-[0-9]{2}$'
        to: '$1'
  - name: year
    type: Integer
```

Példa sok, még nem ismert adatot és szerkezetet tartalmazhat, ezeket a részeket később elemezzük részletesen.

Forrás - ennek megfelelően - a következő dologért felelős:

- 1. Adatokat tartalmazó állomány típusának és formátumának leírása (source)
- 2. Beolvasott adatstruktúra leírása (fields)
- 3. Fentiek közötti illesztések definiálása (map)

Nézzük meg, hogy tudjuk az adatokat tartalmazó állományok típusát leírni.

CSV

CSV állományok esetén használatos forrás típus. Inicializálásának paraméterei:

- **delimiter**: CSV állományban használt elválasztó jel. Alapértelmezetten ,-t használunk.
- **quote**: Milyen karaktert használunk adatok levédésére, ha a szöveg tartalmazza a korábban említett delimiter-t. Alapértelmezetten "-t használunk.
- **skipRows**: Megmondja, hogy a CSV fájl elejéből ennyi sort hagyjunk ki. Alapértelmezetten nem hagyunk ki egyetlen sort sem a feldolgozás során.
- headerRow: Megmondható, hogy hányadik sorban találhat a CSV fájl header-je.
 Amennyiben megadjuk, akkor a mezőnkénti illesztés nem index (sorszám), hanem oszlop név alapján történhet csak.

Forrás adatokhoz szükséges további paraméterek:

- resource: CSV állomány útvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: CSV állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -at várunk.

Kivonatolt, példa YAML konfiguráció CSV forrásra:

```
source: CSV
resource: utvonal/fajl/neve.csv
delimiter: "|"
headerRow: 0
skipRows: 1
```

Database

Adatbázisból történő adatolvasásra használatos forrás típus. Több féle működésre képes, de tekintsük meg az forrás adatok beolvasásához szükséges paramétereket:

- url: Adatbázis csatlakozási URL-je.
- schema: Adatbázis sémája, amihez csatlakozni kell. Nem kötelező!
- table: Adatbázis táblája, amiből az adatokat olvassuk be.
- **statement**: Egyedi lekérdezés adható adat beolvasásra. Ha van megadva, akkor a table paraméter megadása nem kötelező.

Ennek fényében, nézzünk két példa YAML konfigurációt. Az első legyen egy SQLite adatbázis test táblája.

```
source: Database
url: sqlite:///tests/test_sources/test_db_source.db
table: test
```

A második pedig egy PostgreSQL adatbázisból történő egyedi lekérdezés:

```
source: Database
url: 'postgresql://felhasznalo:jelszo@localhost:5432/adatbazis'
statement: "select c.*, p.* from public.t_customer as c inner join
public.t_purchase as p on ( p.cid = c.id ) where p.purchase_date >=
CURRENT_TIMESTAMP - interval '2 months'"
```

FixedWidthText

Fix szélességű fájl esetén használatos forrás típus. Inicializálásának paramétere:

• skipRows: TXT fájl elejéből ennyi sort hagy ki. Alapértelmezetten nem hagy ki

egyetlen sort sem a feldolgozás során.

Forrás adatokhoz szükséges további paraméterek:

- resource: TXT állomány útvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: TXT állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -at várunk.

Kivonatolt, példa XLS konfigurációra:

source: FixedWidthText

resource: utvonal/fajl/neve.txt

skipRows: 1

GoogleSpreadsheet

Van lehetőség Google Spreadsheet forrás használatára is. Inicializálásához nem szükséges paraméterek, azonban a forrás adatokhoz a korábbiakhoz képest nagyon is sokra van szükség:

• username: Felhasználó név.

password: Jelszó

spreadsheetKey: SpreadSheet kulcsa.
spreadsheetName: SpreadSheet neve.
worksheetId: Munkalap azonosítója.

• worksheetName: Munkalap neve.

Fenti paraméterek közül egyik sem kötelező, de a forrás működésképtelen ha nem kap megfelelő adatokat. Kitöltésükkor a következő szabályok érvényesek.

- Publikus Google SpreadSheet esetén, csak a spreadsheetKey megadása szükséges. Publikus Spreadsheet-ek kezelése nem tökéles, ha az állomány tartalmaz : és , karaktereket, problémás eredmények születhetnek. A hiba sajnos a Google hatásköre, mivel publikus dokumentumok esetén nem cellánként ad vissza értékeket, hanem ömlesztve, szövegesen, levédő karakterek nélkül.
- 2. **Nem publikus SpreadSheet esetén** a **username**, **password** mezők megadása kötelező, továbbá a **spreadsheetKey** vagy **spreadsheetName** valamelyike. Ha pontos munkalapra akarunk hivatkozni, úgy szintén elegendő **worksheetId** és **worksheetName** közül az egyik megadása.

Példa publikus Google SpeadSheet YAML konfigurációra:

source: GoogleSpreadsheet

spreadsheetKey: 0ApA_54tZDwKTdHNGNVFRX3g1aE12bXhzckRzd19aNnc

JSON

JSON állományok esetén használatos forrás típus. Inicializálásának paramétere:

 rootlterator: Mi a gyökérelem neve, ami az adatok listáját tartalmazza. Megadása nem kötelező, de ha nincs megadva, akkor az egész JSON állomány adatait tekintjük egyetlen-egy rekordnak. Tömegesen azokat az adatokat a metl-walk -al dolgozhatjuk fel.

Példa a fenti rootlterator-ra, ahol a rootIterator értéke az items:

Forrás adatokhoz szükséges további paraméterek:

- resource: JSON állomány útvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: JSON állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -at várunk.

Kivonatolt, példa YAML konfigurációra:

```
source: JSON
resource: utvonal/fajl/neve.json
rootIterator: items
```

Static

Főleg tesztelésre használatos forrás típus, ahol maga a konfigurációs állomány tartalmazza a rekordokat. Egyetlen paraméterrel rendelkezik:

• sourceRecords: Adatok listája, tetszőleges formátumban.

Példa lehet a feljebb bemutatott kódrészlet:

```
source: Static
sourceRecords:
   - [ 'El Agent', 'El Agent@metl-test-data.com', 2008, 2008 ]
   - [ 'Serious Electron', 'Serious Electron@metl-test-data.com', 2008, 2013 ]
   - [ 'Brave Wizard', 'Brave Wizard@metl-test-data.com', 2008, 2008 ]
   - [ 'Forgotten Itchy Emperor', 'Forgotten Itchy Emperor@metl-test-data.com', 2008, 2013 ]
```

TSV

TSV állományok esetén használatos forrás típus. Inicializálásának paraméterei:

- **delimiter**: TSV állományban használt elválasztó jel. Alapértelmezetten \t-t használunk.
- **quote**: Milyen karaktert használunk adatok levédésére, ha a szöveg tartalmazza a korábban említett delimiter-t. Alapértelmezetten "-t használunk.
- **skipRows**: Megmondja, hogy a TSV fájl elejéből ennyi sort hagyjunk ki. Alapértelmezetten nem hagyunk ki egyetlen sort sem a feldolgozás során.
- headerRow: Megmondható, hogy hányadik sorban található a TSV fájl header-je.
 Amennyiben megadjuk, akkor a mezőnkénti illesztés nem index (sorszám), hanem oszlop név alapján történhet csak.

Forrás adatokhoz szükséges további paraméterek:

- resource: TSV állomány útvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: TSV állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -at várunk.

Kivonatolt, példa YAML konfiguráció CSV forrásra:

```
source: TSV
resource: utvonal/fajl/neve.tsv
headerRow: 0
skipRows: 1
```

XLS

XLS állományok esetén használatos forrás típus. Inicializálásának paramétere:

• **skipRows**: XLS fájl elejéből ennyi sort hagy ki. Alapértelmezetten nem hagy ki egyetlen sort sem a feldolgozás során.

Forrás adatokhoz szükséges további paraméterek:

• resource: XLS állomány útvonala, amely akár URL is lehet.

- encoding: XLS állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -at várunk.
- sheetName: XLS állomány munkalapjának neve, vagy sorszáma.

Kivonatolt, példa XLS konfigurációra:

```
source: XLS
resource: utvonal/fajl/neve.xls
skipRows: 1
sheetName: Sheet1
```

XML

XML állományok esetén használatos forrás típus. Inicializálásának paramétere:

• itemName: Az adatot tartalmazó blokk neve. Megadása nem kötelező, amennyiben nem kerül megadásra, maga az egész állomány minősül egyetlen rekordnak!

Tömegesen azokat az adatokat a metl-walk -al dolgozhatjuk fel.

Példa az **itemName** megadására, ha a fájl több rekordot tartalmaz. Ebben az esetben az **itemName** értéke **item** kell hogy legyen.

Forrás adatokhoz szükséges további paraméterek:

- resource: XML állomány útvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: XML állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -at várunk. Az XML fájl header-je ha tartalmaz encoding paramétert, annak kódolásának is meg kell egyeznie a fájl kódolásával.

Kivonatolt, példa XML konfigurációra:

source: XML

resource: utvonal/fajl/neve.xml

itemName: item

Yaml

YAML állományok esetén használatos forrás típus. Inicializálásának paramétere:

• rootlterator: Mi a gyökérelem neve, ami az adatok listáját tartalmazza.

Példa a fenti rootlterator-ra, ahol a rootIterator értéke az items:

items:

- district_id: 3

lat: 47.5487066254 lng: 19.0546094353 nev: "\xD3budaisziget"

Forrás adatokhoz szükséges további paraméterek:

• resource: YAML állomány útvonala, amely akár URL is lehet.

• encoding: YAML állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -at várunk.

Kivonatolt, példa YAML konfigurációra:

source: Yaml

resource: utvonal/fajl/neve.yml

rootIterator: items

Pár blokkal feljebb, említésre került, hogy a forrás a következő dolgokért felelős:

- 1. Adatokat tartalmazó állomány típusának és formátumának leírása (source)
- 2. Beolvasott adatstruktúra leírása (fields)
- 3. Fentiek közötti illesztések definiálása (map)

Az első pontot átnéztük, jöjjön a második, azaz hogy hogyan történik a beolvasott adatsturktúra leírása.

Mező (Field)

Minden forrás állomány esetén kötelező megadni a forrásban szereplő mezőket.

Természetesen, ha valamelyik mezőre a folyamathoz nincs szükség, akkor annak szerepeltetése nem szükséges, csak akkor, ha a kimenetben is szeretnénk feltüntetni.

Azokat a mezőket azonban feltétlenül fel kell sorolni, amelyekbe később értéket szeretnénk írni, hiszen a folyamat közben nincs lehetőség újabb mezők hozzáadására. Minden mező a

következő értékkel rendelkezhet:

- name: Mező megnevezése, melynek egyedinek kell lennie.
- type: Mező típusa, ha nem definiáljuk alapértelmezetten String.
- map: Illesztés leírása. Nem kötelező, illetve megadható a forrás szintjén is.
- **finalType**: Mező végső típusa, ha a transzformációk során megváltozik a beolvasotthoz képest.
- key: Kulcs mező-e. Minden esetben állítsunk minden mező értéket igaz-ra, amely egyértelműen képes azonosítani egy sort, hogy használhassuk majd a migrációs tulajdonságokat.
- defaultValue: Alapértelmezett kezdőérték. Csak akkor használható ha nincs a mezőhöz illesztés definiálva.
- transforms: Transzformációs lépések.

Példa YAML konfigurációs szerepeltetésre:

```
- name: uniquename
type: Float
```

Két legfontosabb Python oldali metódusa a következő:

- setValue(value): Érték beállítást végez a mezőn.
- getValue(): Lekérdezi a mező aktuális értékét.

Példa Python oldalról:

```
f = Field( 'uniquename', FloatFieldType(), key = True )
f.setValue( u'5,211' )
print repr( f.getValue() )
# 5.211
```

Mező típus (FieldType)

Minden mező kötelezően rendelkezik egy típussal. A következő típusokat kezeli jelenleg az mETL:

- Boolean: Igaz-Hamis mező.
- Date: Dátum típus.
- Datetime: Dátim és idő típus.
- Float: Tört szám mező típus.
- Integer: Egész szám mező típus.
- List: Lista típus bármilyen adat tárolására.
- String: Szöveges mező típus.
- Text: Hosszú szöveges mező típus.

A típus érték konverzióra használható. Alap feladata, egy beérkező értéket a megadott típusú elemmé konvertálni. Amennyiben a konverzió nem sikerül, vagy üres értékkel rendelkezik (pl.: üres szöveg), akkor None értéket fog felvenni. None értékkel minden mező típus rendelkezhet, attól a típus értéke megfelelő.

Példa Python oldalról:

```
print repr( DateFieldType().getValue( u'22/06/2013 11:33:11 GMT+1' ) )
# datetime.date(2013, 6, 22)
```

Szerepeltetése YAML konfigurációs állományban:

```
type: Date
```

A legérdekesebb típus a List, mivel nehéz elképzelni bizonyos állományok esetében. XML -ben, JSON -ban eredeti formájában fog tárolódni, CSV, TSV -ben a Python list lesz szöveggé konvertálva, Database cél esetén pedig az adatbázisban VARCHAR mezőben JSON -ként kerül tárolásra.

Mező transzformációk (Transforms)

TARR csomag felhasználásval történik a mező transzformációk kezelése az mETL-en belül. Hagyományos listát vár, amely tartalmazhat transzformációkat és programszerkezeteket is egyaránt. Konfigurációs oldalon azonban van lehetőség a then szerkeszet felhasználásával picit rendszerezni a lépéseket, hogy könnyebben olvashatóbb maradhasson.

Működése egyszerű, programszerkezetek szerint bejárja a transzformációkat, majd a legvégén ha a mező finalType értéke különbözik a mező akkori típusától, megpróbálja átkonvertálni az értéket.

Nézzük a következő YAML konfigurációt egy mezőre:

```
- name: district
 type: Integer
 finalType: String
 transforms:
   - transform: ConvertType
     fieldType: String
   - transform: Map
     values:
        '1': Budavár
        '2': null
        '3': 'Óbuda-Békásmegyer'
        '4': Újpest
        '5': 'Belváros-Lipótváros'
        '6': Terézváros
        '7': Erzsébetváros
        '8': Józsefváros
        '9': Ferencváros
        '10': Kőbánya
        '11': Újbuda
        '12': Hegyvidék
        '13': 'Angyalföld-Újlipótváros'
        '14': Zugló
        '15': null
        '16': null
        '17': Rákosmente
        '18': 'Pestszentlőrinc-Pestszentimre'
        '19': Kispest
        '20': Pestszenterzsébet
        '21': Csepel
        '22': 'Budafok-Tétény'
        '23': Soroksár
```

Amit elsőre észre kell venni, hogy az állományból Integer típussal történt a beolvasás, így biztosak lehetünk, hogy minden olyan érték, amely nem értelmezhető számként None -ként került tárolásra. Mivel finalType értéke String, így egy típus váltásra is fel kell készülni a mező transzformációja során. Az első transzformáció egy ConvertType, amely elvégzi a fenti típus módosítást, míg az azt követő a Map, amely egy-egy értékhez különböző értékeket rendel. Így egy szám mezőből végül szöveges értékes mezőt hoztunk létre, ahol immáron a kerületek eredeti nevei szerepelnek. Minden transzformációt a transform kulcsszóval kell megnevezni.

Ilyen jellegű transzformációkat minden egyes mezőre külön-külön lehet definiálni.

Nézzünk még egy hasonlóan egyszerű példát, mielőtt belemennénk a bonyolultabb transzformációk leírásába:

```
    name: district_roman
    type: Integer
    finalType: String
    transforms:
    transform: ConvertType
    fieldType: String
    transform: tests.test_source.convertToRomanNumber
```

Ennél a mezőnél a célunk, hogy egy hasonlóan egész szám értékből római számot generáljunk. Mivel ilyen alapértelmezett transzformációval az mETL nem rendelkezik, így a egy külső hívást végzünk más csomag tartalmával. Ha nem telepített csomagról van szó, akkor az mETL számára a paraméter segítségével tudjuk kiegészíteni a PATH környezeti változót, hogy töltse be a kért Python package-et.

```
@tarr.rule
def convertToRomanNumber( field ):
    if field.getValue() is None:
        return None

    number = int( field.getValue() )
    ints = (1000, 900, 500, 400, 100, 90, 50, 40, 10, 9, 5, 4, 1)
    nums = ('M', 'CM', 'D', 'CD', 'C', 'XC', 'L', 'XL', 'X', 'IX', 'V',
'IV', 'I')

    result = ""
    for i in range( len( ints ) ):
        count = int( number / ints[i] )
        result += nums[i] * count
        number -= ints[i] * count

    field.setValue( '%s.' % ( result ) )
    return field
```

Ezzel a módszerrel könnyedén tudunk egyedi transzformációkat adni a projektünkhöz. Ennek a módszernek összesen egy hiányossága van, az, hogy az így definiált transzformációk számára nem adható további paraméter, így átlalánosabb feladatok elvégzésére nem biztos hogy felhasználható.

Példa képpen magát a StripTransform kódját láthatjátok:

```
class StripTransform( metl.transform.base.Transform ):
    init = ['chars']

# void
    def __init__( self, chars = None, *args, **kwargs ):
        self.chars = chars
        super( StripTransform, self ).__init__( *args, **kwargs )

def transform( self, field ):
    if field.getValue() is None:
        return field

    field.setValue( field.getValue().strip( self.chars ) )
    return field
```

Ezzel a módszerrel tudunk olyan transzformációt adni a rendszerhez, amely további paramétereket fogadhat a következő formában:

```
transforms:
...
- transform: package.utvonal.StripTransform
chars: -
...
```

Fenti példa annyiban sántít, hogy az mETL által alapértelmezett transzformációk neve mögé soha nem kell odatenni a Transform szót, illetve útvonalat sem kell számukra adni.

A transzformációkkal kapcsolatban volt szó arról, hogy támogatja a programszerkezeteket is. Nézzünk erre is egy példa YAML konfigurációt:

```
- name: intervalled
 type: Date
 map: created
 transforms:
   - statement: IF
     condition: IsBetween
     fromValue: 2012-02-02
     toValue: 2012-09-01
     then:
        - transform: ConvertType
         fieldType: Boolean
         hard: true
          defaultValue: true
   - statement: ELSE
     then:
        - transform: ConvertType
         fieldType: Boolean
         hard: true
        - transform: Set
         value: false
   - statement: ENDIF
 finalType: Boolean
```

A fenti beolvas egy dátum mezőt, amelyből a folyamat végére igaz-hamis értéket generál. Ehhez programszerkezeteket használ. Mint minden számítógép közeli programozási nyelvben, az IF -et ENDIF -el kell lezárni. A fenti példa, megnézi hogy a beolvasott dátum két intervallum között helyezkedik-e el, és ha igen akkor felveszi az igaz értéket, különben pedig a hamis értéket. Az értékek beállítására a fenti példa mutat több lehetőséget egyaránt.

Programszerkezetek esetén a transform kulcsszó helyett a statement kulcsszót kell használni. Feltételekhez pedig a condition kulcsszóra van szükség, viszont mielőtt belemerülnénk a előbbibe, nézzük meg milyen feltételek vannak és hogy történik azok paraméterezése.

Feltétel (Condition)

Minden feltétel a condition kulcsszóra példányosítható, azonban önmagában nincsen jelentősége, csak programszerkezetek és bizonyos manipulációs objektumok használják döntéshozásra. Egy feltétel, pontosan **egy mezőre hoz igaz-hamis döntést**, teljes sorokra és mezők közötti összefüggésekre nem használható!

Python oldalról a következő formában működnek a feltételek:

```
f = Field( 'uniquename', FloatFieldType(), key = True, defaultValue =
   '5,211' )
print repr( IsBetweenCondition( 5.11, '5,2111' ).getResult( f ) )
# True
```

Ahogy a hagyományos transzformációk esetén volt, itt is definiálhatóak egyedi feltételek a következő módon:

```
@tarr.branch
def IsGreaterThenFiveCondition( field ):
    return field.getValue() is not None and field.getValue() > 5
```

illetve, természetesen akár paraméterezett formában is elkészíthető a fenti:

```
class IsGreaterCondition( metl.condition.base.Condition ):
    init = ['value']

# void
    def __init__( self, value, *args, **kwargs ):
        self.value = value
        super( IsGreaterCondition, self ).__init__( *args, **kwargs )

# bool
    def getResult( self, field ):
        if field.getValue() is None:
            return False
        return field.getValue() > field.getType().getValue( self.value )
```

Jelen esetben itt is az egyik beépített feltétel kódja látható. A fenti verzióval szemben az alsó annyival bővebb, hogy itt paraméterként átadható az a szám, aminél nagyobb értéket szeretnénk kapni, illetve a kapott számra egy típus konverzió is megtörténik, hogy azonos típuson történjen a kiértékelés.

IsBetween

Mező értékbe benne van-e egy megadott intervallumban. Csak Integer, Float, Date, DateTime típusok esetén van értelme használni. Paraméterei:

• fromValue: Intervallum minimum értéke

• toValue: Intervallum maximum értéke

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsBetween fromValue: 2012-02-02 toValue: 2012-09-01

IsEmpty

Megvizsgálja, hogy a kapott mező üres-e. Nem vár paramétert, és bármilyen típusra alkalmazható.

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsEmpty

IsEqual

Mező értéke megegyezik a paraméterül kapott értékkel. A feltétel bármilyen típus esetén használható. Paramétere:

• value: Vizsgált érték az összehasonlításkor

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsEqual
value: 2012-02-02

IsGreaterAndEqual

Mező értéke nagyobb vagy egyenlő a paraméterül kapott értékkel. A feltétel bármilyen típus esetén használható. Paramétere:

• value: Vizsgált érték az összehasonlításkor

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsGreaterAndEqual

value: 2012-02-02

IsGreater

Mező értéke nagyobb a paraméterül kapott értékkel. A feltétel bármilyen típus esetén használható. Paramétere:

• value: Vizsgált érték az összehasonlításkor

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsGreater
value: 2012-02-02

IsLessAndEqual

Mező értéke kisebb vagy egyenlő a paraméterül kapott értékkel. A feltétel bármilyen típus esetén használható. Paramétere:

• value: Vizsgált érték az összehasonlításkor

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsLessAndEqual

value: 2012-02-02

IsLess

Mező értéke kisebb a paraméterül kapott értékkel. A feltétel bármilyen típus esetén használható. Paramétere:

• value: Vizsgált érték az összehasonlításkor

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsLess
value: 2012-02-02

IsIn

Mező értéke egyike a paraméterül kapott értékeknek. A feltétel bármilyen típus esetén használható, melynek paramétere:

• values: Összehasonlításkor vizsgált értékek listája

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsIn

values:

- MICRA / MARCH
- PATHFINDER
- ALMERA TINO
- PRIMASTAR

IsInSource

Az Isln feltételhez nagyon hasonló működésű, azonban a vizsgálathoz használt értékeket egy másik forrás állományból tölti be és onnan ellenőrzi, hogy szerepel-e a mező értéke az állományban. Paraméter:

• join: Másik forrásban hogy hívják azt a mezőt, amely azt az értéket tartalmazza, amelyre az Isln feltételt alkalmazni akarjuk.

Természetesen vannak további paraméterek is, hiszen a feltételhez csatolni kell a teljes Source konfigurációját is.

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsInSource

source: Yaml

resource: examples/vins.yml

rootIterator: vins

join: vin
fields:

- name: vin
 type: String

IsMatchByRegexp

Reguláris kifejezést használ a mező értékének kiértékelésére. Akkor tekinti sikeresenek az adott mezőt, ha illeszkedik rá a reguláris kifejezés. Paraméterei:

- regexp: Vizsgálandó reguláris kifejezés.
- **ignorecase**: Hagyja figyelem kívül a kis- és nagybetűket a reguláris kifejezés kiértékelése során. Alapértelmezetten megkülönbözteti őket!

Példa YAML konfigurációra:

condition: IsMatchByRegexp
regexp: '^.*[0-9]+.*\$'
ignorecase: false

Programszerkezet (Statement)

A transform kulcsszó helyett a statement kulcsszót kell használni, természetesen programszerkezeteket továbbra is a Mezők transzformációs lépéseiben használhatunk csak, hogy a mező értékét végleges formába hozzuk és sikeres adattisztítást végezhessünk rajta. Programszerkezetek korlátlan mennyiségig egymásba ágyazhatóak, viszont mind lezárása szükséges.

IF

"Ha, akkor" feltételként szolgál, akárcsak a hagyományos programnyelvekben. Minden **IF**-et kötelező valamikor követnie egy **ENDIF**-nek. Paramére:

• condition: Feltétel, minden szükséges paraméterével.

Gyakorlatilag nem kötelező, de adható számára a YAML konfigurációban egy **then** is, amely az alá tartozó transzformációkat tartalmazza.

IFNOT

"Ha nem, akkor" feltételként szolgál. Ugyanazok a szabályok és paraméterek vontakozának rá, mint az **IF**-re. Paramétere:

• condition: Feltétel, minden szükséges paraméterével.

ELIF

Ha a feltétel nem teljesül, azonban újabb feltételt definiálnánk, akkor erre a programszerkezetre lesz szükségünk. **IF** és **ENDIF** között használható, szigorúan **ELSE** előtt. Ugyanazok a szabályok és paraméterek vontakozának rá, mint az **IF**-re. Paramétere:

• condition: Feltétel, minden szükséges paraméterével.

ELIFNOT

Ugyanazok a szabályok és paraméterek vontakozának rá, mint az **ELIF**-re, csak a feltétel tagadása esetén teljesül. Paramétere:

• condition: Feltétel, minden szükséges paraméterével.

ELSE

Ha a feltétel nem teljesül, és nem szeretnénk további feltételeket szabni, de szükség van egy feltétel nélküli ágra, ahova a be kell futnia a transzformációnak, akkor használhatjuk. Szigorúan **IF** és **ENDIF** között, ha jelen van, akkor pedig **ELIF** és **ELIFNOT** után. Paraméterrel nem rendelkezik.

ENDIF

IF feltételt lezáró kulcsszó. Paraméterrel nem rendelkezik.

ReturnTrue

Kilép a feltételből és megszakítja a transzformációkat. Paraméterrel nem rendelkezik.

Transzformáció (Transform)

Volt szó arról, hogy a transzformációk listáját tudunk mezőkhöz definiálni. Ezeket a transzformációkat a **transform** kulcsszóval jelöljük, amely után megnvezzük a használandó transzformáció nevét. Rendszerben elérhetőek az alábbiak.

Add

A mező értékéhez hozzáad egy számot. Csak Integer és Float mezők esetében használható. Paraméterei:

• number: Szám, amellyel megszeretnénk növelni a mező aktuális értékét.

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: Add number: 4
```

Példa a fenti példa transzformáció eredményére:

```
12
=> 16
```

Clean

Eltávolítja a különféle írásjeleket a kért mezőből. Fontos, hogy csak String, és Text mezők esetében használható. Paraméterei nem kötelezőek, de felüldefiniálhatóak:

- **stopChars**: Mely karaktereket távolítsa el a mező értékei közül. Alapértelmezetten: .,!?"
- replaces: Érték párok listája, hogy mit-mire cseréljen továbbá a tisztítás részeként.

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: Clean
replaces:
many: 1+
```

Példa a fenti példa transzformáció eredményére:

```
' That is a good sentence, which is contains many english word! ' => 'That is a good sentence which is contains 1+ english word'
```

ConvertType

Módosítja a mező típusát egy másik típusra. Mivel nem minden mező típus konvertálható veszteség nélkül másik típusra, így itt komolyabb paraméterek várnak beállításra.

- fieldType: Új mező típus megnevezése.
- hard: Kényszerített típus módosítás kérése, amely hatására a jelenlegi érték megsemmisül. Alapértelmezetten hamis értékkel rendelkezik.
- **defaultValue**: Alapértemezett érték beállítása kényszerített típus módosítás esetén. Alapértelmezetten nincs alapértelmezett érték meghatározva.

Amennyiben egy dátumot szeretnénk szöveggé konvertálni, nincsen szükség hard módra, hiszen ez az átlakítás relatív fájldalommentesen elvégezhető, illetve szerencsés esetben a másik irányban is kivitelezhető. Azonban egy dátum mező értéke Boolean-é történő alakítása már nem ennyire egyértelmű művelet, itt feltétlenül a hard módot kell alkalmazni. Fontos megjegyezni, hogy a mező finalType érték módosítása nem hard elven történik, így erről ezzel a transzformációval gondoskodni előtte.

Példa YAML konfigurációra:

transform: ConvertType fieldType: Boolean

hard: true

defaultValue: true

vagy

transform: ConvertType fieldType: String

Homogenize

Az ékezetes karaktereket ékezet nélküliekre alakítja String és Text mezők esetén. Nagyon gyakori művelet ez, ha értéket szeretnénk párosítani más forrásból érkező adatokkal, hiszen az adatok minősége nagyon kérdéses lehet, így azonban könnyen a keresztellenőrzéseket elvégezni. Paramétert nem vár.

Példa YAML konfigurációra:

- transform: Homogenize

Példa a fenti transzformáció eredményére:

u'árvíztűrőtükörfúrógépÁRVÍZTŰRŐTÜKÖRFÚRÓGÉP => 'arvizturotukorfurogeparvizturotukorfurogep'

LowerCase

Kisbetűssé alakítja a mező értékét String és Text mezők esetén. Paramétert nem vár. Példa YAML konfigurációra:

- transform: LowerCase

Példa a fenti transzformáció eredményére:

'That is a good sentence, which is contains many english word!' => 'that is a good sentence, which is contains many english word!'

Map

Kicserél mező értékeket, más értékre. Ezeket kulcs, érték párokban szükséges megadni. Csak String és Text mezőtípus esetén működik megfelelően. Paraméterei:

- values: Kulcs-érték párok halmaza, amely az átalakítási értékeket tartalmazza.
- **ignorecase**: Figyelmen kívül hagyja-e a kiértékeléskor a kis- és nagybetűk közti különbségeket.
- elseValue: Nem közelező paraméter. Akkor adjuk meg, ha minden értéket valamire módosítanánk ha nem szerepel a megadott listában.

Példa lehet, a korábban már látott YAML konfiguráció:

```
- transform: Map
 values:
    '1': Budavár
    '2': null
   '3': 'Óbuda-Békásmegyer'
    '4': Újpest
    '5': 'Belváros-Lipótváros'
    '6': Terézváros
    '7': Erzsébetváros
    '8': Józsefváros
    '9': Ferencváros
   '10': Kőbánya
    '11': Újbuda
    '12': Hegyvidék
   '13': 'Angyalföld-Újlipótváros'
    '14': Zugló
    '15': null
    '16': null
    '17': Rákosmente
    '18': 'Pestszentlőrinc-Pestszentimre'
    '19': Kispest
   '20': Pestszenterzsébet
    '21': Csepel
    '22': 'Budafok-Tétény'
    '23': Soroksár
```

amely a következő eredményt produkálja:

```
'4'
=> 'Újpest'
```

RemoveWordsBySource

Egy másik forrás állományt felhasználva eltávolít szavakat egy tetszőleges mondatból, amely String vagy Text mezőtípusban szerepel. Szavakat szóköz mentén választja el, így Clean futtatása erősen javasolt előtte.

Saját paraméterrel nem rendelkezik, de a teljes Source konfigurációjára itt is szükség van. A forrás egy mezőt tartalmazhat, vagy ha többet tartalmaz csak az elsőt veszi figyelembe a transzformáció, és az ott található értékeket kezdi törölni az adott mező szövegéből.

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: RemoveWordsBySource
```

source: CSV

resource: materials/hu_stopword.csv

fields:

name: wordtype: Stringmap: 0

ReplaceByRegexp

Reguláris kifejezés alapján cserét hajt végre String és Text típusú mezőkön. Használható paraméterek:

- regexp: Reguláris kifejezés, amely alapján a csere megoldható.
- **to**: Mivé cserélünk a reguláris kifejezés alapján. A szokásos Python-os szintaxissal szemben, a \(\) jel helyett a \(\) jel használható a kiemelt paraméterek beemelésére.
- **ignorecase**: Megkülönböztesse-e a reguláris kifejezés kiértékelésekor a nagy- és kisbetűket. Alapértlemezetten megteszi.

Példa YAML konfigurációra, amely egy szöveges formátumó dátumból csak az év-hónap párt tartja meg:

```
- transform: ReplaceByRegexp
regexp: '^([0-9]{4}-[0-9]{2})-[0-9]{2}$'
to: '$1'
```

Fenti a következő eredményt produkálja:

```
'2013-04-15'
=> '2013-04'
```

ReplaceWordsBySource

Egy másik forrás állományt felhasználva cserél le szavakat String és Text mezők esetén. Paramétrei:

 join: Másik forrásban hogy hívják azt a mezőt, amely ugyanazt az értéket tartalmazza, amely alapján a jelenlegi forrást össze szeretnénk kapcsolni a másikkal. A két forrásban a mező nevének meg kell egyeznie!

Természetesen vannak további paraméterek is, hiszen a feltételhez csatolni kell a teljes Source konfigurációját is. Nagyon fontos, hogy az itt megadott forrás összesen kettő (2) mezőt tartalmazhat, a join-nál megadott mezővel együtt! Az érték, amelyre a csere meg fog történni, így a join feltételben nem szereplő oszlop lesz!

Példa YAML konfigurációra:

```
    transform: ReplaceWordsBySource
join: KEY
source: CSV
resource: materials/hu_wordtoenglish.csv
fields:

            name: KEY
            type: Integer
            map: 0
            name: VALUE
            type: String
            map: 1
```

Set

Érték beállítást végez bármilyen típusú mezőn. Paraméterei:

• value: Új mezőérték

Van lehetőség String vagy Text mező esetén az új értékbe beleszúrni a régi értéket is, erre nézzünk egy YAML konfigurációt:

```
- transform: Set value: '%(self)s or the new string'
```

Példa a fenti transzformáció eredményére:

```
'Myself'
=> 'Myself or the new string'
```

Split

Szóközök mentén elválasztja a szavakat és a megadott intervallumot hagyja meg String és Text mező típusok esetén. Fontos, hogy meg lehet adni egy konkrét számot (pl.: 1), ebben az esetben azzal az index-el rendelkező szót hagyjuk meg, de megadható intervallum is kettősponttal elválasztva (pl.: 2:-1). Paramétere:

- idx: Kivonatolás index-e, 0-tól számozva.
- **chars**: Milyen karakter mentén történjen a vágás. Alapértelmezetten whitespace-ek mentén.

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: Split idx: '1:-1'
```

Példa a fenti transzformáció eredményére:

```
'contains hungarian members attractive sadness killing'
=> 'hungarian members attractive sadness'
```

Stem

Szótőre hozza a String vagy Text mező által tartalmazott szavakat. A szavakat szóközök mentén választja el, tehát a Clean transzformáció használata az esetek magas százalékában szükségszerű. Paramétere:

• language: Szótövezés nyelve

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: Stem
language: English
```

Példa a fenti transzformáció eredményére:

```
'contains hungarian members attractive sadness killing'
=> 'contain hungarian member attract sad kill'
```

Művelet megvalósításához az nltk SnowballStemmer csomagját használja.

Strip

Eltávolítja az érték elején és végén levő felesleges szóközöket vagy egyéb karaktereket. Csak String és Text mezők esetén használható, paraméterei:

chars: Milyen karaktereket távolítson el a szöveg elejéről és végéről.
 Alapértelmezetten minden whitespace karakter.

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: Strip
```

Példa a fenti transzformáció eredményére:

- ' That is a good sentence, which is contains many english word!
- => 'That is a good sentence, which is contains many english word!'

Sub

A mező értékéből kivon egy számot. Csak Integer és Float mezők esetében használható. Paraméterei:

• number: Szám, amellyel csökkenteni szeretnénk a mező aktuális értékét.

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: Sub
number: 4
```

Példa a fenti példa transzformáció eredményére:

```
12
=> 8
```

Title

Minden szót nagy kezdőbetűssé alakít. Csak String és Text mezők esetén használható, paramétert nem vár.

Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: Title
```

Példa a fenti transzformáció eredményére:

```
'That is a good sentence, which is contains many english word!' => 'That Is A Good Sentence, Which Is Contains Many English Word!'
```

UpperCase

Nagybetűssé alakítja a mező értékét String és Text mezők esetén. Paramétert nem vár. Példa YAML konfigurációra:

```
- transform: UpperCase
```

Példa a fenti transzformáció eredményére:

```
'That is a good sentence, which is contains many english word!'
=> 'THAT IS A GOOD SENTENCE, WHICH IS CONTAINS MANY ENGLISH WORD!'
```

Már többször említésre került, hogy a forrás a következő dolgokért felelős:

- 1. Adatokat tartalmazó állomány típusának és formátumának leírása (source)
- 2. Beolvasott adatstruktúra leírása (fields)
- 3. Fentiek közötti illesztések definiálása (map)

Az első két pontot megnéztük, nézzük meg hogy történik ezek alapján a beolvasott adat sorok illesztése a fent definiált tetszőleges mezőkre.

Illesztés (FieldMap)

Tudjuk, hogy van egy állományunk amely értékeit be szeretnénk olvasni, és már vannak mezőink amibe el szeretnénk helyezni ezeket az értékeket minden egyes sorhoz. Egyedül egy illesztés elkészítése hiányzik, amelyet minden forráshoz, egységesen meg tudunk adni.

Mezőkhöz két helyen lehet illesztést definiálni, ezek rendre:

1. Source rekordban egy map paraméter alatt.

```
source:
...
map:
MEZONEV: 0
MASIKMEZONEV: 2
...
```

2. Magában a Field-ben map néven.

```
source:
...
fields:
...
- name: MEZONEV
map: 0
- name: MASIKMEZONEV
type: Integer
map: 2
...
...
```

Mindkettő azonos eredményt fog produkálni. Az első verzió szerencsésebb, ha szeretnénk származtatni belőle konfigurációs állományt, hiszen úgy a mezőket nem kell feltétlenül újra definiálnunk. A második pedig abból a szempontból szerencsésebb, hogy minden ott van ahova tartozik, segíti a könnyebb átláthatóságot. Ha nem adunk meg egy mezőhöz mapet, akkor alapértelmezetten a mező nevével megegyező útvonalon keres értéket.

Minden illesztés egy útvonalat jelent az "adat"-hoz. Az útvonal pedig tartalmazhat szavakat, számokat (index-eket), és ezek kombinációit / jellel elválasztva.

Ennek fényében nézzünk egy komplexebb példát, amely alapján könnyebben megérthető a működése. Hasonló adatszerkezet várható XML, JSON, YAML állományokból, illetve ennek lapított verziója várható Database, GoogleSpreadsheet forrásból is.

```
python_dict = {
    'first': {
         'of': {
             'all': 'dictionary',
             'with': [ 'many', 'list', 'item' ]
         'and': [ (0, 1), (1, 2), (2, 3), (3, 4) ]
     },
     'filtered': [ {
         'name': 'first',
         'value': 'good'
         'name': 'second',
         'value': 'normal'
     }, {
         'name': 'third',
         'value': 'bad'
     } ],
     'emptylist': {
         'item': 'itemname'
     },
     'notemptylist': [
         { 'item': 'itemname' },
         { 'item': 'seconditemname' }
     ],
     'strvalue': 'many',
     'strlist': [ 'many', 'list', 'item' ],
     'root': 'R'
}
print repr( metl.fieldmap.FieldMap({
     'list_first': 'first/of/with/0',
     'list_last': 'first/of/with/-1',
     'tuple_last_first': 'first/and/-1/0',
     'not_existing': 'first/of/here',
     'root': 'root',
     'dict': 'first/of/all',
```

```
'filtered': 'filtered/name=second/value',
    'list': 'filtered/*/value',
    'emptylistref': 'emptylist/~0/item',
    'notemptylistref': 'notemptylist/~0/item',
    'strvalue': 'strvalue',
    'strvalue1': 'strvalue/!/0',
    'strvalue2': 'strvalue/!/1',
    'strlist1': 'strlist/!/0',
    'strlist2': 'strlist/!/1'
}).getValues( python_dict ) )

# {'list_first': 'many', 'not_existing': None, 'dict': 'dictionary',
    'tuple_last_first': 3, 'list_last': 'item', 'root': 'R', 'filtered':
    'normal', 'list': ['good','normal','bad', 'emptylistref': 'itemname',
    'notemptylistref': 'itemname', 'strvalue': 'many', 'strvalue1': 'many',
    'strvalue2': None, 'strlist1': 'many', 'strlist2': 'list' ]}
```

Azonban több adatforrás esetén, mint például CSV, TSV, XLS listák érkeznek. Megjegyzésképpen, CSV és TSV-ként a headerRow paraméter megadásával elérhető, hogy Ők is a fenti formátumban kapjanak lapított értékeket.

```
python_list = [ 'many', 'list', 'item' ]

print repr( metl.fieldmap.FieldMap({
    'first': 0,
    'last': '-1',
    'not_existing': 4
}).getValues( python_list ) )

# {'last': 'item', 'not_existing': None, 'first': 'many'}
```

Fontosabb operátorok:

- /: Elválaszt egy szintet az bejeárási útvonalban.
- *: Lista elem várásakor az összes elemet bejárja. List típus használata, és JSON vagy XML céltípus javasolt, ha ebben a formában szeretnénk eltárolni és nem szöveggé konvertálva. XML és JSON forrás használata esetén használatos leggyakrabban.
- ~: Próba operátor (List 2 Dict), amennyiben lehet a szinten lista illetve dict is, akkor használjuk, ha létezik a lista megmondhatjuk mire vagyunk kiváncsiak, ha dict van nem történik semmi, megyünk tovább az útvonalon a következő elemtől. XML és JSON forrás esetén használatos.
- !: Konvertáló operátor (Dict 2 List), amely akkor használatos ha mindenképpen listát szeretnénk kapni, de nem tudjuk hogy azt fogunk-e kapni. XML forrás esetén használatos.

Manipulációk (Manipulation)

Miután a teljes sor feldolgozásra került, és a mezőkbe bekerültek az értékek s lefutottak a mező szintű transzformációk van lehetőség manipulálni a teljes, tisztított értékeket azok összefüggései alapján. Három kulcsszó használható, ezek a modifier, filter, expand, mindegyik egy-egy típust jelöl. Feladataink során többnyire őket fogjuk használni, ha komplexebb feladat elvégzése a cél. (pl.: API kommunikáció). Manipulációs lépések bármilyen sorrendben jöhetnek egymás után, függetlenül típusoktól. Ha az egyik végzett, átadja eredményét a következőnek, és így tovább, amíg Target objektumhoz nem ér.

```
manipulations:
  - filter: DropByCondition
    condition: IsMatchByRegexp
    regexp: '^.*\-.*$'
    fieldNames: name
  - modifier: Set
    fieldNames:
      district_search
      district_copy
    value: '%(district)s'
  - modifier: TransformField
    fieldNames: district_copy
    transforms:
      - statement: IFNot
        condition: IsEmpty
        then:
          - transform: Set
            value: '%(self)s, '
      - statement: ENDIF
  - modifier: TransformField
    fieldNames:
      name_search
      district_search
    transforms:
      - transform: Clean
      - transform: LowerCase
      - transform: Homogenize
  - modifier: Set
    fieldNames: formatted_name
    value: '%(district_roman)s kerület, %(district_copy)s%(name)s'
  - filter: tests.test_source.DropIfSameNameAndDistrict
  - filter: DropField
    fieldNames:
      name_search
      district_copy
      - district_search
      - district roman
      - district_id
      - region_id
```

Fenti példa elmagyarázására nem kerül sor, célja a kulcsszó használat és formátum bemutatása.

Módosító (Modifier)

Módosítók azok az objektumok, amelyek egy teljes sort (rekordot) kapnak, és mindig egy teljes sorral térnek vissza. Azonban a folyamataik során érték módosításokat végeznek a különböző mezők összefüggő értékeinek felhasználásával. Manipulációk közül mindig modifier kulcsszóval kezdődnek, és őket fogjuk munkánk során legtöbbször használni.

Mielőtt megnéznénk, milyen rendszerszintű módosítókkal rendelkezik az mETL, megnézzük hogy tudunk újakat hozzádni, hiszen ahogy korábban említettük, ezekre lesz a leggyakrabban szükség.

```
import urllib, demjson
from metl.utils import *
class MitoAPIPhoneSearch( Modifier ):
    # str
    def getURL( self, firstname, lastname, city ):
        return 'http://mito.api.hu/api/KEY/phone/search/hu/%(firstname)s/%
(lastname)s/%(city)s' % {
            'firstname': urllib.quote( firstname.encode('utf-8') ),
            'lastname': urllib.quote( lastname.encode('utf-8' ) ),
            'city': urllib.quote( city.encode('utf-8' ) )
        }
    # FieldSet
    def modify( self, record ):
        url = self.getURL(
            record.getField('FIRSTNAME').getValue(),
            record.getField('LASTNAME').getValue(),
            record.getField('CITY').getValue()
        ))
        fp = urllib.urlopen( url )
        result = demjson.decode( fp.read() )
        phones = list( set([
            r.get('phone',{}).get('format',{}).get('e164') \
            for r in result['result']
       ]))
        record.getField('PHONENUMBERS').setValue( u', '.join( phones ) )
        return record
```

Ez a példa azt mutatja meg, hogy egy bármilyen forrásban szereplő három érték (vezetéknév, keresztnév, város) felhasználásával előállítunk egy új értéket (telefonszámok listája). Viszont az adatot egy API híváson keresztül gyűjtjük be. A fenti nem rendelkezik paraméterekkel, egyszerűen beilleszthető a folyamatba.

```
- modifier: utvonal.MitoAPIPhoneSearch
```

Felüldefiniálásnál tehát két dolog van, amire figyelni kell:

- 1. Modifier osztályból számraztassuk
- 2. modify függvényt írjuk felül, és az az egész record -al térjen vissza.

Set

Érték beállítást végez fix érték séma, függvény, vagy másik forrás felhasználásával. Leggyakrabban használt módosító, azonban fontos megemlíteni, hogy gyorsabb és optimális futás eredményeképpen gyakran célszerű saját módosítót írni helyette. Inicializálásának paraméterei:

- fieldNames: Mely mezőkön történjen az értékbeállítás.
- value: Milyen új értéket vegyenek fel a mezők.

Set működése komplikált, és kiegészíthető továbbá egy fn paraméterrel is, ahol tetszőleges értékadó függvény adható meg számára, amit minden mezőre meghív, illetve adható neki teljes forrásleírás is egyaránt.

Használatának módjai:

1. Érték módosítás

Röviden arról szól, hogy a mezők neveit a value paraméterbe illesztve, elállítható az értékmódosítás a mezők aktuális értékei alapján. Minden fieldNames -ben felsorolt mezőre megtörténik az értékbeállítás.

```
- modifier: Set
  fieldNames: formatted_name
  value: '%(district_roman)s kerület, %(district_copy)s%(name)s'
```

2. Érték módosítás függvény segítségével

Komplex számítást akarunk végrehajtani, akkor érdemes ilyen módon használni a Set módosítót. Természetesen a függvényeket nekünk kell elkészíteni, így a paraméter így itt is szükséges lesz a metl script futtatásakor.

```
- modifier: Set
fieldNames: age
fn: utvonal.calculateAge
```

Fentihez a következő függvény kerülhet megírásra:

```
def calculateAge( record, field, scope ):
    if record.getField('date_of_birth').getValue() is None:
        return None

    td = datetime.date.today() -
record.getField('date_of_birth').getValue()
    return int( td.days / 365.25 )
```

A fenti függvényben a **record** a teljes sort jelenti, a **field** az aktuálisan beállítandó mezőt (minden **fieldNames** -ben feltüntetett értékre meghívásra kerül ez a függvény), a scope pedig magát a **SetModifier** -t jelenti.

3. Érték módosítás más forrás segítségével

A legbonyolultabb típusa a módosítónak, viszont ha fontos az optimális sebesség, akkor ezt mindenféleképpen érdemes felüldefiniálni az ismert forrás adatszerkezetének fényében. Szükséges fn és source megadása is.

```
modifier: Set
fieldNames: EMAILFOUND
fn: utvonal.setValue
source: TSV
resource: utvonal/masikforras.tsv
fields:

name: EMAIL
name: FIRSTNAME
name: LASTNAME
```

Hozzá tartozó függvény a következő:

```
def setValue( record, field, scope ):
    return 'Found same email address' \
        if record.getField('EMAIL').getValue() in \
            [ sr.getField('EMAIL').getValue() for sr in scope.getSourceRecords() ] \
        else 'Not found same email address'
```

TransformField

Hagyományos mező szintű transzformáció hívható általa a manipulációs lépés során. Inicializálásának paraméterei:

- fieldNames: Mező nevek, amikre végre kell hajtani a transzformációkat.
- transforms: Mező szintű transzformációk listája.

Minden fieldNames -ben feltüntetett mezőre egyesével végrehajtjuk a transzformációkat.

Példa YAML konfigurációra:

```
- modifier: TransformField
  fieldNames: district_copy
  transforms:
    - statement: IFNot
      condition: IsEmpty
      then:
      - transform: Set
      value: '%(self)s, '
      - statement: ENDIF
```

Szűrő (Filter)

Szűrést végeznek elsősorban. Olyankor használatosak, amikor a korábbi lépésekben transzformációk segítségével megtisztított értékeket szeretnénk kiértékelni és eldobni, ha a rekordot hiányosnak, vagy nem megfelelőnek ítéljük meg.

Ha új szűrőt szeretnénk a rendszerbe helyezni, akkor a következő adhat hozzá segítséget:

```
from metl.utils import *

class TetszolegesFilter( Filter ):

    # bool
    def isFiltered( self, record ):

    return not record.getField('MEGMARADJON').getValue()
```

DropByCondition

Feltétel alapján dönthető el a rekord sorsa. Inicializálásának paraméterei a következők:

- condition: Már korábban is ismertetett feltétel, az összes paraméterével.
- fieldNames: Mely mező(k)re szeretnénk a vizsgálatot értelmezni.
- **operation**: Milyen feltétel van a mezők kiértékelése között. Alapértelmezetten AND feltétel.

Nézzünk három példát. Az első legyen az, hogy ha a NAME mező értéke illeszkedik egy mintára szeretnénk ha nem kerülbe az eredményhalmazba. Egy mező kiértékelése esetén az operation paramétere érdektelen.

- filter: DropByCondition condition: IsMatchByRegexp

regexp: '^.*\-.*\$'
fieldNames: NAME

Második példánkban tekintsünk egy picit más jellegű kiértékelést. Szeretnénk törölni az adott sort, ha az **EMAIL** és a **NAME** értékek is üresek.

 filter: DropByCondition condition: isEmpty

fieldNames:
- NAME
- EMAIL
operation: AND

Harmadik példában pedig nézzük meg az OR operation -el a korábbit. Itt akkor törlődik az eredményhalmazból a sor, ha a NAME és EMAIL mezők bármelyike üres.

- filter: DropByCondition condition: isEmpty fieldNames:

- NAME - EMAIL operation: OR

DropBySource

Másik forrás állományban történő szereplés dönt a rekord sorsáról. Minden szabály megegyezik a DropByCondition-al, tehát az esetek itt nem kerülnek bemutatásra. Inicializálása:

- **condition**: Már korábban is ismertetett feltétel, az összes paraméterével. Csak olyan feltétel használható, amely 1 paraméterrel rendelkezik!
- **join**: Mező megvezezése, amik összetartoznak. A két forrásban egyforma néven kell szerepelniük.
- **operation**: Milyen feltétel van a mezők kiértékelése között. Alapértelmezetten AND feltétel.

és természetesen a source összes paraméterével. A feltételhez tartozó egyetlen

paraméternek (amely általában a value) kell tartalmaznia, hogy a másik forrás melyik oszlopában található az összehasonlítási érték.

Példa YAML konfigurációra:

- filter: DropBySource

join: PID

condition: IsEqual

value: NAME source: Database

url: 'postgresql://felhasznalonev:jelszo@localhost:5432/adatbazis'

table: adattabla

fields:

name: PIDtype: Integermap: idname: NAMEtype: String

DropField

Mezők törölhetőek a segítségével egy rekordból. Előfordulhat, hogy egy-egy forrásban szereplő értéket több mezőbe is beillesztjük, hogy azokkal különféle transzformációkat végezzünk el, és a folyamat végén szeretnénk törölni a már nem kellő mezőinket. Erre ad lehetőséget ez a szűrő.

• fieldNames: Törlendő mezők listája

Példa YAML konfigurációra:

- filter: DropField fieldNames:

- name_search

- district_copy
- district_copy
- district_search
- district_roman
- district_id
- region_id

Bővítő (Expand)

Bővítésre használjuk, ha további értékeket szeretnénk a jelenlegi forrás után helyezni.

Append

Az épp akutális forrással teljesen megyező formátumú állomány beolvasására és az akutális folyamatba történő behelyezésére ad lehetőséget. Paraméterei:

• **resource**: Új állomány helye. Csak olyan források esetén használható amik resourceal működnek (Database esetén nem működőképes)

Fontos, hogy **új mezőkkel nem bővíti a korábbi forrást**, minden ugyanúgy folytatódik, mint ha egy másik **resource** -t kapott volna az aktuális állomány, **modifier** -ek és **target** nélkül.

Példa YAML konfigurációra:

```
expand: Append resource: target/otherfile.json
```

AppendBySource

Másik forrás állomány tartalma szúrható az eredeti forrás után. Inicializáláshoz összesen egy source -t vár minden szükséges paraméterével együtt.

Fontos, hogy **új mezőkkel nem bővíti a korábbi forrást**, minden név-név alapján párosít be az eredeti forrás adatai és oszlopaiba. Így mindig ugyanolyan néven kell szereplnie a két forrásban szereplő, megegyező mezőknek. Az itt definiált forrás, eredeti forrásban nem létező mezői pedig nem kerülnek bele az eredményhalmazba!

Példa YAML konfigurációra:

```
    filter: AppendBySource
    source: Database
    url: 'postgresql://felhasznalonev:jelszo@localhost:5432/adatbazis'
    table: adattabla
    fields:
        - name: PID
            type: Integer
            map: id
            - name: NAME
            type: String
```

BaseExpander

Kiegészítésre használatos osztály, amely önmagában nem működőképes. Feladata akkor van, amikor egy sorból szeretnénk több sort létrehozni a folyamatban. A prototípus lekérdezésénél a clone() metódusról ne feledkezzünk el!

```
class ResultExpand( BaseExpanderExpand ):
    def expand( self, record ):
        for phone in record.getField('PHONES').getValue().split(', '):
            fs = self.getFieldSetPrototypeCopy().clone()
            fs.setValues( record.getValues() )
            fs.getField('PHONES').setValue( phone )
            yield fs
```

ListExpander

Lista típusú elemet bont értékei alapján külön sorokba. BaseExpander -ből származik, így működésileg nagyon közel van hozzá. Paraméterei:

- listFieldName: Lista típusú elem neve, amely értékeit külön sorokba kell tördelni.
- **expandedFieldName**: Hova írjuk a lista elem aktuális értékét. Adható neki típus további típuskonverzió végett.
- **expanderMap**: Akkor használatos, ha egy lista értékét több mezőbe szeretnénk belírni. Ilyenkor adhatunk minden mezőhöz egy-egy map-et, arról hogy a listán belül honnan szedje az értékeket.

Fontos, hogy a két mező soha nem lehet azonos. Ha utólag nincs szükség a lista elemre, egy **filter** lépéssel eltávolítható a feleslegessé váló mező. Az **expandedFieldName** és **expanderMap** egyike közelező.

```
source:
  resource: 589739.json
  source: JSON
  fields:
    - name: ID
      type: Integer
      map: response/user/id
    - name: FIRST
      map: response/user/firstName
    - name: LAST
      map: response/user/lastName
    - name: FRIENDS
      map: response/user/friends/groups/0/items/*/id
      type: List
    - name: FRIEND
      type: Integer
manipulations:
  - expand: ListExpander
    listFieldName: FRIENDS
    expandedFieldName: FRIEND
  - filter: DropField
    fieldNames: FRIENDS
target:
  type: JSON
  resource: result.json
  compact: false
```

Nézzünk egy komplexebb példát a felhasználására:

```
source:
  source: JSON
  rootIterator: features
  resource: hucitystreet.geojson
  fields:
    - name: id
      type: Integer
      map: id
      key: true
    - name: osm_id
      type: Float
     map: properties/osm_id
    - name: name
     map: properties/name
    - name: ref
     map: properties/ref
    - name: type
      map: properties/type
```

```
- name: oneway
      type: Boolean
      map: properties/oneway
    - name: bridge
      type: Boolean
      map: properties/bridge
    - name: tunnel
      type: Boolean
      map: properties/tunnel
    - name: maxspeed
      map: properties/maxspeed
    - name: telkod
      map: properties/TEL_KOD
    - name: telnev
      map: properties/TEL_NEV
    - name: kistkod
     map: properties/KIST_KOD
    - name: kistnev
     map: properties/KIST_NEV
    - name: megynev
      map: properties/MEGY_NEV
    - name: regnev
     map: properties/REG_NEV
    - name: regkod
      map: properties/REG_KOD
    - name: geometry
      type: List
      map: geometry/coordinates
target:
  type: Database
  url: postgresql://metl:metl@localhost:5432/metl
  table: osm_streets
  createTable: true
  replaceTable: true
  truncateTable: true
  addIDKey: false
```

Itt az adatbázisban a **geometry** mező értéke **JSON** lesz. Szeretnénk egy másik táblába szétbontani ezt a listát **latitude** és **longitude** koordinátánként. Jelenleg a **geometry** mezőben ilyen értékek szerepelnek:

```
[[17.6874552,46.7871465],[17.6865955,46.7870049],[17.6846158,46.7866786],
[17.6834977,46.7864944],[17.6822251,46.7862847],[17.6815319,46.7861705],
[17.6811473,46.7861071],[17.6795989,46.785852],[17.6774482,46.7854976],
[17.6739061,46.7849139],[17.6729351,46.7847539],[17.6720789,46.7846318]]
```

Ezt pedig a következő konfigurációval akarjuk megvalósítani:

```
source:
  source: Database
  url: postgresql://metl:metl@localhost:5432/metl
  table: osm_streets
  fields:
    - name: street_id
      type: Integer
      map: id
    - name: latitude
      type: Float
    - name: longitude
      type: Float
    - name: geometry
      type: List
      map: geometry
manipulations:
  - expand: ListExpander
    listFieldName: geometry
    expanderMap:
      latitude: 0
      longitude: 1
  - filter: DropField
    fieldNames: geometry
target:
  type: Database
  url: postgresql://metl:metl@localhost:5432/metl
  table: osm_coords
  createTable: true
  replaceTable: true
  truncateTable: true
```

Itt kiolvassuk az előbb betöltött geometry mező értékét egy listába, majd a ListExpander segítségével definiáljuk, hogy a geometry mezőt bejárva, a latitude és longitude mezőbe mit is írjunk pontosan. Ezzel a megvalósítással létrehoztunk egy táblát és hozzá egy kapcsolótáblát.

Célállomány (Target)

Miután megtörtént a forrás állományból az adatok beolvasása, illesztése, transzformációja, és végigmentek az adatok a manipulációs lépéseken a Target -hez kerül a beolvasott, véglegesített sor. Ő fogja kiírni és létrehozni az állományt a végleges adatokkal.

```
target:
type: <celallomany_tipus>
...
```

Target-ből **csak egy lehet** egy mETL folyamatban. Meglévő állományokat folytatni más-más mETL folyamatokkal csak **CSV**, **TSV**, **Database** céltípusok esetén van lehetőség.

CSV

CSV állományok esetén használatos cél típus. Inicializálásának paraméterei:

- **delimiter**: CSV állományban használt elválasztó jel. Alapértelmezetten ,-t használunk.
- **quote**: Milyen karaktert használunk adatok levédésére, ha a szöveg tartalmazza a korábban említett delimiter-t. Alapértelmezetten "-t használunk.
- addHeader: A mezők elnevezéseit tegyük-e fel az első sorba, mint header.
- appendFile: Ha létezik a célfájl, folytassuk-e az írását, és ne előlről kezdjük.
 Alapértelmezetten, mindig felülírjuk a fájlokat.

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- resource: CSV állomány célútvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: CSV állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -ba kódolunk.

YAML konfigurációra példa:

```
target:
type: CSV
```

resurce: utvonal/output.csv

delimiter: "I"
addHeader: true
appendFile: true

Database

Ha adatbázisba szeretnénk írni a rekordjainkat, akkor használjuk ezt a céltípust. Inicializálásának sok paramétere van:

- **createTable**: Ha nem létezik a tábla az adatbázisba, létre hozza-e. Alapértelmezetten nem hozza létre, feltételezi hogy már létezik a megfelelő sémával.
- **replaceTable**: Akár létezik, akár nem létezik a tábla az adatbázisba, törölje-e és hozza-e létre újra. Alapértelmezetten nem teszi. Használata feltétlenül szükséges, ha a tábla bár létezik, de az új folyamat új oszlopokkal bővítené.
- **truncateTable**: Ürítse-e a már létező táblát, hogy üres állapotba történjen a rekordok írása. Alapértelmezetten nem teszi. Fontos megjegyezni, ha a **replaceTable** értéke igazra van állítva, akkor mindenképpen üres állapotba kerül a tábla, így ennek megadása nem szükséges.
- addIDKey: Adjon-e egyértelmű kulcsot autoincrement szekvenciával a táblához a létrehozás pillanatában. Alapértelmezetten megteszi.
- idKeyName: Ha az addIDKey értéke igaz, mi legyen annak az oszlopnak a neve.

Nem lehet ilyen nevű oszlop a kiírandó értékek között.

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- url: Adatbázis kapcsolódás linkje.
- table: Tábla neve, amibe írni szeretnénk.
- schema: Schema megnevezése, amiben a tábla található. Megadása nem kötelező.

YAML konfigurációra példa:

target:

type: Database

url: sqlite:///tests/target

table: result
addIDKey: false
createTable: true
replaceTable: true
truncateTable: true

FixedWidthText

Fix szélességű állományok esetén használatos cél típus. Inicializálásának paraméterei:

addHeader: A mezők elnevezéseit tegyük-e fel az első sorba, mint header.
 Alapértelmezetten teszünk.

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- resource: TXT állomány célútvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: TXT állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -ba kódolunk.

YAML konfigurációra példa:

target:

type: FixedWidthText

resurce: utvonal/output.txt

JSON

JSON állományok esetén használatos cél típus. Inicializálásának paraméterei:

- rootlterator: Változó neve, amiben összeszeretnénk gyűjteni a rekordokat.
 Megadása nem kötelező, üresen hagyása esetén a JSON állomány csak egy listát fog tartalmazni.
- **flat**: Amennyiben csak egy field létezik, kérhetjük hogy az értékek csak felsorolva jelenjenek meg a mező megnevezése nélkül ezzel az opcióval. Alapértelmezetten

nem használjuk.

• **compact**: Formázott JSON generálása. Alapértelmezetten az értéke hamis, egy sorba történik a JSON generálása.

Üresen hagyva:

```
[{...}, {...}]
```

Kitöltve, például items névvel:

```
{ "items": [ { ... }, { ... } ] }
```

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- resource: JSON állomány célútvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: JSON állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -ba kódolunk.

YAML konfigurációra példa:

```
target:
type: JSON
resurce: utvonal/output.json
rootIterator: items
```

Static

Tesztelés céllal létrehozott típus, amely stdout -ra dolgozik TSV formátummal. Inicializálásának paraméterei:

• silence: Írjon-e stdout-ra.

YAML konfigurációra példa:

```
target:
type: Static
silence: false
```

TSV

TSV állományok esetén használatos cél típus. Inicializálásának paraméterei:

• **delimiter**: TSV állományban használt elválasztó jel. Alapértelmezetten ,-t használunk.

- **quote**: Milyen karaktert használunk adatok levédésére, ha a szöveg tartalmazza a korábban említett delimiter-t. Alapértelmezetten "-t használunk.
- addHeader: A mezők elnevezéseit tegyük-e fel az első sorba, mint header. Alapértelmezetten teszünk.
- appendFile: Ha létezik a célfájl, folytassuk-e az írását, és ne előlről kezdjük. Alapértelmezetten, mindig felülírjuk a fájlokat.

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- resource: TSV állomány célútvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: TSV állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -ba kódolunk.

YAML konfigurációra példa:

target:
 type: CSV

resurce: utvonal/output.csv

delimiter: "I"
addHeader: true
appendFile: true

XLS

XLS állományok esetén használatos cél típus. Inicializálásának paraméterei:

addHeader: A mezők elnevezéseit tegyük-e fel az első sorba, mint header.
 Alapértelmezetten odatesszük.

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- resource: XLS állomány célútvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: XLS állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -ba kódolunk.
- **sheetName**: XLS állományban a munkalap neve, amibe az írást szeretnénk végrehajtani.
- replaceFile: Cseréljük-e a le az egész XLS állományt. így ha már volt korábban ilyen állományunk akár több munkalappal, úgy értékei elvesznek. Alapértelmezetten lecseréljük, ahogy minden más céltípus alapértelmezetten működik.
- **truncateSheet**: Ürítse-e a munkalapot. Logikusan ha a replaceFile értéke igaz, akkor ennek a paraméternek nincsen jelentősége, azonban ellenkező esetben nagyon is sok szerepe van hogy a munkalap legvégére kezdjünk írni, vagy pedig cseréljük le a munkalapot az új adatokra. Alapértelmezetten a munkalapot cseréljük.

Ha nem létező munkalapot adunk meg, a folyamat automatikusan létrehozza azt, ahogy az egész XLS állományt is.

YAML konfigurációra példa:

target: type: XLS

resource: utvonal/output.xls

sheetName: NotExisting
replaceFile: false
truncateSheet: false

XML

XML állományok esetén használatos cél típus. Inicializálásának paraméterei:

- itemName: XML állományban egy rekord milyen tag között szerepeljen. Megadása kötelező!
- rootlterator: A fenti XML adatokat milyen nevű gyökérelembe gyűjtsük.
 Alapértelmezetten root -ot használunk. Üresen nem hagyható, így nem generálható
 1 elemet tartalmazó XML-ek.
- **flat**: Amennyiben csak egy field létezik, kérhetjük hogy az értékek csak felsorolva jelenjenek meg a mező megnevezése nélkül ezzel az opcióval. Alapértelmezetten nem használjuk.

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- resource: XML állomány célútvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: XML állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -ba kódolunk.

YAML konfigurációra példa:

target: type: XML

resource: utvonal/output.xml

itemName: estate
rootIterator: estates

Yaml

Yaml állományok esetén használatos cél típus. Inicializálásának paraméterei:

- **rootlterator**: Adatokat milyen nevű gyökérelembe gyűjtsük. Üresen nem hagyható, így nem generálható 1 elemet tartalmazó YAML állomány.
- **safe**: Távolítsuk-e el a Python által generált megjelöléseket. (pl.: unicode karakterkódolás) Alapértelmezetten benne hagyjuk őket.
- **flat**: Amennyiben csak egy field létezik, kérhetjük hogy az értékek csak felsorolva jelenjenek meg a mező megnevezése nélkül ezzel az opcióval. Alapértelmezetten nem használjuk.

Cél helyszínének megadásához szükséges további paraméterek:

- resource: YML állomány célútvonala, amely akár URL is lehet.
- encoding: YML állomány kódolása. Alapértelmezetten UTF-8 -ba kódolunk.

YAML konfigurációra példa:

target:
 type: Yaml

resource: utvonal/output.yml

rootIterator: estates

Migrációk (Migrate)

mETL script futtatásakor van lehetőség migrációs fájl megadására (-m paraméter), és új migrációs állomány generálására (-t paraméter). Két féle migráció létezik, a **kulcs nélküli** és a **kulcsal rendelkező**. Logikusan ha módosulás történik a konfigurációs állományban a korábbi migráció nem lesz felhasználható a jövőben. A két típusi migráció nem keverhető egymással semmilyen körülményben.

Key, Hash, ID

Minden sor rendelkezik a fenti paramétrekkel.

- Key: Kulcs mezőnek megjelölt mezők értékei jellel elválasztva. Ezen értékek
 egyértelműen azonosítják a rekordot (sort). Nem rendelkezik a sor key -el, ha nincs
 mező megjelölve.
- Hash: Teljes rekord (sor) értékeiből képzett, vissza nem fejthető hosszú szám és betűsor.
- **ID**: Fentiek összefűzve, : -al elválasztva. Egyértelműen azonosítja egy egyértelműen azonosítható sor, összes értékének jelenlegi állapotát.

Naplózás

Kiinduló forrás, manipuláció, és célállománynak adható egy log változó, amelynek egy fájl elérési útját kell magadni. Így lehet bekapcsolni a logolást egy adott lépéshez. Minden lépés különböző formátumú naplót készít, de többnyire a következő mondható el általánosságban.

- 1. **Forrás napló**: Tartalmazza soronként a beolvasott sor **ID**-ját, a beolvasott sort dictionary-jét JSON-ként, és a transzformálás utáni értékét JSON-ban.
- 2. **Filter módosító napló**: Tartalmazza soronként a beolvasott sor **ID**-ját, és az eldobott sor transzformált értékét JSON-ban.
- 3. **Célállomány napló**: Tartalmazza soronként a beolvasott sor **ID**-ját, a műveletet (írás, vagy módosítás), és a kiírásra kerülő sor értékét JSON-ban.

Módosítók és Bővítők, illetve a transzformációs lépések külön-külön nem kerülnek

naplózásra.

Migráció kulcs mezők nélkül

Ebben az esetben nem tudjuk beazonosítani a sorokat egyértelműen, így nem tudjuk meghatározni hogy változott-e az adott sor értéke a korábbihoz képest. Ebben a verzióban egyik mező konfigurációja sem tartalmaz key megnevezést, így a migráció összesen annyit képes meghatározni, hogy a korábbi verzióban (-m) volt-e megegyező érték a hash alapján.

Target-be csak a még nem létező mezők kerülnek beírása. Ha van kérve új migárció generálása (-t), akkor a migárciós állomány azonban minden régi és új értékkel rendelkezni fog. Természetesen amik nem szereplnek az új állományban azok nem kerülnek bele az új migárcióba, törölt elemként tekintjük őket, azonban nem jelöljük törlése őket sehol sem.

Migráció kulcs mezők felhasználásával

Gyakrabban használt eset, hiszen majdnem minden forrás esetén találhatunk olyan kombinációt amellyel pontosan azonosítani tudunk egy sort több adat alapján. Ebben az esetben a migráció úgy működik hogy minden ID -hoz, eltárolja a sorhoz tartozó hash -t. Így ha a megegyező ID -hoz a hash megváltozik pontosan tudjuk hogy melyik rekord (sor) értéke módosult. Szöveges források esetén itt is a célállományba kerül minden új, illetve módosult rekord. Adatbázis cél esetén azonban rendes UPDATE parancsok kerülnek hívásra. Generálandó (-t) migráció itt is a végleges állapot fogja tartalmazni.

Új/Módosult/Változatlan/Törölt elemek kulcsainak listája

Dokumentáció elején említett metl-differences script képes migrációkat összehasonlítani. Erre példa a következő lehet:

```
metl-differences -d delete.yml migration/migration.pickle
migration/historical.pickle
```

Amely jól látható kap egy -d paramétert egy konfigurációs állománnyal. Ez mondja meg, hogy hova szeretnénk írni az elemek kulcsait, amik törlésre kerültek az új migrációra. Példa a delete.yml konfigurációra:

```
target:
type: JSON
```

resource: migration/migration_delete.json

rootIterator: deleted

flat: true

Jól látszik, hogy csak és kizárólag target-et kell megadni, hisz a többiről a script intézkedik. A fenti ehhez hasonló listát generál:

```
{"deleted":["23105283","23099212","23101411"]}
```

Természetesen az eredeti konfigurációs állományban egyetlen id mező tartalmazta a key beállítást. A fenti script csak azonos típusú migrációk között használható!!!

Példa

Most hogy túljutottunk az eszköz által nyújtott rövid lehetőségeken, nézzünk meg pár dolog, hogy mire is lehet használni.

Spanyol adatok betöltése

Nagyon egyszerű betöltőről van szó összeségében, azonban az adatok mennyisége miatt lehet érdekes példa bevezetőnek. Több GB-nyi adatról van szó, amely közel egy évtizedet ölel fel. Havonta megközelítőleg 10db 80MB-os állományból áll, fájlonként kb. 250 000 sorral. Cél az adatok betöltése egy adatbázis táblába, lehetőleg minél gyorsabban.

Következő konfiguráció készült hozzá:

```
source:
 source: FixedWidthText
 map:
   FLOW: '0:1'
   YEAR: '1:3'
   MONTH: '3:5'
   CUSTOM_ENCLOSURE_RPOVINCE: '5:7'
   DATE_OF_ADMISSION_DOCUMENT: '19:25'
   POSITION_STATISTICS: '25:37'
   DECLARATION_TYPE: '37:38'
   ADDITIONAL_CODES: '38:46'
   COUNTRY_ORIGIN_DESTINATION: '66:69'
   COUNTRY_OF_ORIGIN_ISSUE: '69:72'
   PROVINCE_OF_ORIGIN_DESTINATION: '75:77'
   CUSTOMS_REGIME_REQUESTED: '82:84'
   PRECEDING_CUSTOMES_PROCEDURE: '84:86'
   WEIGHT: '89:104'
   UNITS: '104:119'
   STATISTICAL_VALUE: '119:131'
   INVOICE_VALUE: '131:143'
   COUNTRY_CURRENCY: '143:146'
   CONTAINER: '158:159'
   TRANSPORT_SYSTEM: '159:164'
   BORDER_TRANSPORT_MODE: '164:165'
   INLAND_TRANSPORT_MODE: '165:166'
   NATIONALITY_THROUGH_TRANSPORT: '166:169'
   ZONE_EXCHANGE: '170:171'
   NATURE_OF_TRANSACTION: '172:174'
   TERMS_OF_DELIVERY: '174:177'
   CONTINGENT: '177:183'
   TARIFF_PREFERENCE: '183:189'
   FREIGHT: '189:201'
   TAX_ADDRESS_PROVINCE: '224:226'
```

```
fields:
    - name: FLOW
    - name: YEAR
      type: Integer
    - name: MONTH
      type: Integer
    - name: CUSTOM_ENCLOSURE_RPOVINCE
    - name: DATE_OF_ADMISSION_DOCUMENT
      type: Date
    name: POSITION_STATISTICS
    - name: DECLARATION_TYPE
    name: ADDITIONAL_CODES
    - name: COUNTRY_ORIGIN_DESTINATION
    name: COUNTRY_OF_ORIGIN_ISSUE
    - name: PROVINCE_OF_ORIGIN_DESTINATION
    - name: CUSTOMS_REGIME_REQUESTED
    - name: PRECEDING_CUSTOMES_PROCEDURE
    - name: WEIGHT
    - name: UNITS
    - name: STATISTICAL_VALUE
    - name: INVOICE_VALUE
    - name: COUNTRY_CURRENCY
    - name: CONTAINER
    - name: TRANSPORT_SYSTEM
    - name: BORDER_TRANSPORT_MODE
    - name: INLAND_TRANSPORT_MODE
    - name: NATURE_OF_TRANSACTION
    - name: ZONE_EXCHANGE
    - name: NATIONALITY_THROUGH_TRANSPORT
    name: TERMS_OF_DELIVERY
    - name: CONTINGENT
    - name: TARIFF_PREFERENCE
    - name: FREIGHT
    - name: TAX_ADDRESS_PROVINCE
target:
  type: Database
  url: postgresql://metl:metl@localhost:5432/metl
  table: spanish_trade
  createTable: true
  replaceTable: false
  truncateTable: false
```

Ahogy látható nincs megadva resource paraméter a Source esetében, mivel nem áll szándékunkban hasonló formátumú állományokhoz külön-külön konfigurációkat készíteni. Futtatáshoz emiatt metl-walk -ot használunk, multiprocess (-m) beállítással, hogy a havonta szereplő 10 fájl egyszerre dolgozódjanak fel lehetőleg minél hamarabb.

metl-walk -m spanishtrade.yml data/spanish_trade/2013/jan

Csoprtos adatkonvertálás és gyűjtés

Gyakran van szükség arra, hogy teljesen értelmetlen adatforrásokból, értelmes, átlátható adatokat készítsünk. Következő formátumú állományok érkeztek minden megyéhez:

```
{
   "data":[
      {
         "category": "Local business",
         "category_list":[
            {
                "id":"115725465228008",
                "name": "Region"
            },
            {
                "id": "192803624072087",
                "name": "Fast Food Restaurant"
            }
         ],
         "location":{
             "street": "Sz\u00e9chenyi t\u00e9r 1.",
            "city":"P\u00e9cs",
            "state":"",
             "country": "Hungary",
            "zip":"7621",
            "latitude":46.07609661278,
             "longitude":18.228635482364
         },
         "name": "McDonald's P\u00e9cs Sz\u00e9chenyi t\u00e9r",
         "id": "201944486491918"
      },
   ]
}
```

Célunk egy TSV állomány generálása, amely minden adatot tartalmaz, ami ezekben a fájlokban fellelhető. Ehhez használt konfiguráció:

```
source:
  source: JSON
  fields:
    - name: category
    - name: category_list_id
      map: category_list/0/id
    - name: category_list_name
      map: category_list/0/name
    - name: location_street
      map: location/street
    - name: location_city
      map: location/city
    - name: location_state
      map: location/state
    - name: location_country
      map: location/country
    - name: location_zip
      map: location/zip
      type: Integer
    - name: location_latitude
      map: location/latitude
      type: Float
    - name: location_longitude
      map: location/longitude
      type: Float
    - name: name
    - name: id
  rootIterator: data
target:
  type: TSV
  resource: common.tsv
  appendFile: true
```

A programot a következő formátumban futtattuk: metl-walk config.yml data/